

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК НАПРЯМ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасна система вищої освіти переживає великі зміни, які пов'язані з впровадженням інформаційних технологій і окремого виду навчання – дистанційного. Дистанційне навчання – це принципово новий, високотехнологічний підхід до процесу передачі знань. Серед його переваг слід зазначити: гнучкість – студент займається у зручний для себе час, у зручному місці та у зручному темпі; □ модульність – програми дистанційного навчання базуються на модульному принципі: кожна дисципліна дозволяє з окремих навчальних курсів сформувати навчальний план, що відповідає індивідуальним і груповим потребам; □ паралельність – навчання можна поєднувати з основною професійною діяльністю; дальнюдію – відстань від місця знаходження того, хто навчається, до навчального закладу не є перешкодою для ефективного освітнього процесу; асинхронність – студент та викладач працюють за зручним для кожного розкладом у процесі навчання; масовість – кількість студентів не є критичним параметром; рентабельність – економічна ефективність дистанційної освіти; □ соціальність – дистанційне навчання в певному сенсі знімає соціальну напруженість, забезпечуючи однакову можливість отримання освіти незалежно від місця проживання та матеріальних умов.

Використання технологій дистанційного навчання дозволяє студентам не лише обирати зручний час занять, а й отримати потрібну освіту без необхідності очної присутності у ВНЗ. Особиста присутність студента у навчальному закладі потрібна тільки для підсумкових контрольних занять.

Принциповою відмінністю дистанційного навчання від традиційних видів є те, що в його основі лежить самостійна пізнавальна діяльність студента. Важливо, щоб студент не тільки опанував певними знаннями, але і навчився самостійно їх здобувати, працював з інформацією, оволодів способами пізнавальної діяльності, які в подальшому міг би застосовувати в умовах безперервної самоосвіти.

Особливо ефективним є застосування дистанційного навчання для студентів заочної форми навчання, де у порівнянні з денною формою збережено необхідний обсяг матеріалу, що вивчається, а кількість навчальних годин скорочено.

Дистанційна освіта спирається на такі змістовні компоненти як власне навчальний матеріал, інструкції з його освоєння, питання і тренувальні завдання, контрольні завдання та пояснення до їх виконання.

Тестові завдання мають охоплювати питання різної тематики, серед них: множинний вибір – студент може вказати одну або декілька правильних відповідей; коротка відповідь – студент вносить відповідь з клавіатури у відповідне поле; на відповідність – список запитань відображається разом зі списком відповідей. Студент повинен зіставити кожне запитання з відповідною відповіддю; запитання есе – на запитання студент пише відповідь у формі есе; обчислюване запитання – таке запитання пропонує обчислити значення за формулою. Формула представляє собою шаблон, у який при кожному тестування підставляються випадкові значення з вказаних діапазонів.

Забезпечення зворотного зв'язку між студентами і викладачем дозволяє здійснювати постійний контроль за діяльністю студентів, проблемами, які у них виникають. Механізм зворотного зв'язку націлений на перевірку виконання цілей і завдань за кожним етапом навчання. Серед інструментів спілкування та засобів організації дистанційного навчання слід відзначити електронну пошту, форум, чат, відеоконференцію, блог.

У процесі дистанційного навчання дуже важливо організувати оперативну відповідь викладачів на запитання студентів. Комп'ютерні телекомунікації створюють для цього всі необхідні умови, забезпечуючи оперативну передачу інформації по електронній пошті або організовуючи консультації в рамках телеконференції. Сучасні інформаційні технології надають практично необмежені можливості в розміщенні, зберіганні, обробці та доставці інформації на будь-які відстані і будь-якого обсягу і змісту.

Таким чином, дистанційне навчання є однією з форм організації навчання, яка базується на принципі самостійного навчання студента в інтерактивній взаємодії з викладачем та інтерактивним джерелом інформаційного ресурсу, де відображено всі компоненти навчального процесу в умовах реалізації засобів інформаційно-комп'ютерних технологій. Її використання може допомогти вирішити завдання, що стоять перед системою освіти з наданням широким верствам населення доступної і якісної освіти в сучасних соціально-економічних умовах.